

Analiza Allianz Trade: Piața locală a medicamentelor este influențată de constrângeri fiscale și îmbatrânirea populației

Cea mai recentă evaluare a sectorului farmaceutic din România, realizată de Allianz Trade, lider global în asigurarea creditului comercial și analiza riscului de țară, evidențiază reziliența industriei într-un context marcat de consolidare fiscală și încetinirea creșterii economice. Analiza, bazată pe modelul propriu de evaluare a riscului dezvoltat de Allianz Trade, arată că sectorul farmaceutic își menține rolul de stabilizator structural al economiei, chiar dacă ritmul de creștere al PIB-ului real este estimat să încetinească la aproximativ +0,7% în 2026. Această capacitate de adaptare la presiunile macroeconomice este susținută de caracterul relativ inelastic al cererii pentru produse farmaceutice și de structura consolidată a pieței, factori care contribuie la menținerea stabilității sectorului chiar și în perioade de ajustare economică. În acest context, industria continuă să funcționeze ca un element de echilibru în economie, absorbind mai eficient șocurile externe și asigurând continuitatea aprovizionării cu produse esențiale pentru sistemul de sănătate.

Industria farmaceutică joacă un rol esențial în economia globală, fiind un sector care necesită investiții semnificative în cercetare, dezvoltare și capacități de producție. Piața globală este dominată de mari jucători internaționali, în special din SUA și Europa, care continuă să genereze cele mai mari volume de producție și venituri. Astfel, SUA și Europa rămân centrele dominante de producție și inovare, **companiile americane generând în 2025 venituri estimate la aproximativ 510 miliarde USD**, peste nivelul agregat al competitorilor europeni și mult peste cel al companiilor asiatice. La nivel global, sectorul beneficiază de cerere structurală susținută de îmbatrânirea populației și de creșterea incidenței bolilor cronice, în special în arii terapeutice precum oncologia, imunologia și afecțiunile metabolice. În prezent, există aproximativ **16.000 de medicamente diferite pentru tratarea cancerului în curs de dezvoltare**, dintre care **43% se afla în faza preclinică și 18% în faza de descoperire**. Imunologia ocupă locul al doilea, cu **5.775 de medicamente în curs de dezvoltare**, iar diabetul se afla pe locul al treilea, cu **1.400**.

În același timp, mediul operațional devine tot mai complex, pe fondul presiunilor privind reducerea prețurilor medicamentelor, al intensificării competiției din partea producătorilor de generice și biosimilare și al riscurilor asociate expirării brevetelor. **Până în 2030, peste 130 de medicamente își vor pierde exclusivitatea**, punând sub presiune venituri globale estimate la peste 350 miliarde USD. În plus, **volatilitatea geopolitică și riscurile comerciale**, inclusiv cele legate de politici tarifare sau de intervenții administrative asupra prețurilor, **creează un cadru incert pentru companiile farmaceutice cu expunere ridicată pe piețele dezvoltate**.

În Europa Centrală și de Est, România se poziționează printre cele mai mari piețe farmaceutice, cu venituri de peste 5,5 miliarde EUR în 2024 și o rețea de peste 8.200 de farmacii, una dintre cele mai ridicate densități per capita din regiune. Sectorul acopera medicamente eliberate pe baza de prescripție, produse OTC, suplimente alimentare și retail farmaceutic, având o importanță structurală pentru sistemul de sănătate și pentru piața muncii, cu peste 21.000 de farmaciști activi, majoritatea din generații tinere.

Modelul local este orientat preponderent către medicamente generice, atât în producție, cât și în consum, reflectând nivelul relativ scăzut al cheltuielilor publice per capita pentru sănătate. Investițiile în cercetare și dezvoltare rămân modeste comparativ cu Europa Occidentală, iar producția de medicamente inovatoare sau biologice este limitată, România bazându-se în mare măsură pe importuri.

Din perspectiva comerțului exterior, aproximativ 53% din exporturile de produse medicinale și farmaceutice sunt direcționate către alte state membre UE, iar 47% către piețe extra-UE, ceea ce reflectă integrarea sectorului în lanțurile europene de producție și distribuție.

Sursa: Eurostat, Allianz Research

Demografia, principalul motor al cererii interne

În timp ce la nivel global populația continuă să crească, România urmează o traiectorie diferită, marcată de scădere demografică și emigrare. Totuși, îmbatrânirea populației reprezintă un factor structural major pentru cererea de medicamente. **Speranța de viață în România se situează la aproximativ 76–77 de ani, sub media UE de aproximativ 81 de ani, însa ponderea populației vârstnice este în creștere.** Aceasta evoluție susține cererea pentru tratamente destinate bolilor cardiovasculare, oncologice, neurodegenerative și altor afecțiuni cronice. **De asemenea, segmentul medicamentelor pentru obezitate și diabet înregistrează o dinamică pozitivă.** În România, 20–25% dintre adulți sunt clasificați drept obezi, sub media UE, dar în creștere, ceea ce indică un potențial de dezvoltare pe termen mediu pentru terapiile dedicate afecțiunilor metabolice.

Producție volatilă și presiuni pe costuri

Evoluția producției industriale de produse farmaceutice în perioada 2018–2025 a fost marcată de fluctuații semnificative, reflectând sensibilitatea sectorului la ciclurile de export, la condițiile din lanțurile globale de aprovizionare și la șocurile externe, inclusiv cele asociate pandemiei.

În ceea ce privește prețurile, pe fondul scumpirii ingredientelor active importate, al energiei și al logisticii, perioada 2022–2023 a fost caracterizată de o creștere accentuată a costurilor de producție. Creșterea prețurilor la producători a depășit 20%, în timp ce transmiterea către prețurile finale a fost întârziată de mecanismele de reglementare și de sistemul de rambursare. Ulterior, **în 2024–2025, dinamica inflației s-a temperat**, însa presiunile macroeconomice generale s-au intensificat din nou în a doua parte a anului 2025, pe fondul eliminării plafonării prețurilor la energie și al majorărilor de taxe.

Cu toate acestea, contextul macroeconomic rămâne dificil. **Economia României a crescut modest în 2024 și 2025**, cu aproximativ 0,9% anual, iar **pentru 2026 este estimată o creștere de circa 0,7%**, în condițiile consolidării fiscale necesare pentru corectarea deficitelor ridicate. Potrivit analizei, **România rămâne una dintre cele mai vulnerabile economii din Europa Centrală și de Est, cu deficite bugetare și externe semnificative și**

cu riscuri de finanțare în creștere. Astfel, segmentul medicamentelor esențiale rămâne relativ rezilient, având o cerere inelastică, în timp ce segmentele discreționare, precum cosmeticele sau produsele de îngrijire personală, pot fi mai sensibile la încetinirea economică.

Figura 2: Indicele prețurilor de consum (IPC) și al producătorilor (IPP) pentru produsele farmaceutice în România, y/y%

Sursa: Bloomberg, Eurostat, Allianz Research

La nivel european, autorizarea noilor medicamente este coordonată de European Medicines Agency, iar în România implementarea și procedurile naționale sunt gestionate de Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale din România. **Durata procesului de dezvoltare și aprobare a unui medicament rămâne ridicată, în general între 8 și 12 ani. În România, accesul efectiv al pacienților la terapii inovatoare este influențat în principal de procedurile de stabilire a prețurilor și de negociere a rambursării,** mai degrabă decât de constrângeri științifice sau regulatorii la nivel european. Mai mult, adoptarea inteligenței artificiale în cercetare și dezvoltare are potențialul de a accelera studiile clinice și de a optimiza procesele administrative, inclusiv cele legate de evaluarea și introducerea pe piață a noilor terapii.

Pentru 2026, piața farmaceutică din România este așteptată să înregistreze o creștere nominală pozitivă, susținută de factori structurali precum îmbatrânirea populației, extinderea segmentului OTC și a suplimentelor și consolidarea rețelelor de retail. Totuși, limitările capacității locale de producție și dependența de importuri pentru ingrediente active și produse inovatoare rămân constrângeri structurale.

Pe termen lung, competitivitatea sectorului va depinde de capacitatea de a atrage investiții în producție și digitalizare, de îmbunătățirea absorbției fondurilor europene și de consolidarea disciplinei fiscale, într-un context macroeconomic încă fragil. Astfel, industria farmaceutică din România intră într-o perioadă de ajustare, în care reziliența cererii pentru medicamente esențiale se confruntă cu presiuni bugetare, competiție intensificată și nevoia de adaptare rapidă la schimbări tehnologice și demografice.

„În România, factorii demografici, calitatea relativ scăzută a produselor alimentare consumate de o parte importantă a populației, într-un mediu afectat de inflație, și nu în ultimul rând sedentarismul mențin cererea de produse farmaceutice într-o zonă captivă. Deși transmiterea creșterilor de prețuri către consumatorul final nu se întâmplă imediat, putem constata că procesul are loc cu regularitate. Creșterile în materie de valoare a pieței medicamentelor pe segmentul de vânzări cu amănuntul din ultimii ani au urmat destul de aproape ritmul inflației. Creșterile de volum (cantitative) au fost marginale sau chiar în ușoară scădere (-1,5% în 2025), putând semnala atingerea unui anumit prag de suportabilitate față de inflația ridicată. Totuși, pe o piață cu o cerere captivă și cu un grad relativ scăzut de medicamente cu molecule noi/inovatoare, cu prețuri mari, care pot impulsiona dinamica pieței la nivel valoric, estimarea de creștere în termeni nominali este foarte probabilă.”, declară Mihai Chipirliu
CFA - Credit Director Allianz Trade Romania.